

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____ 2026

din _____
Chișinău

**pentru aprobarea Programului de suport pentru autoritățile publice locale
„Tineret 360”**

În temeiul art. 6 alin. (1) lit. c), alin. (2) lit. b), alin. (3) lit. a)-c), art. 7 alin. (1) lit. a), alin(2) lit. c), art. 8 alin. (1) lit. b) și d) și alin. (2) lit. a) din Legea nr. 215/2016 cu privire la tineret (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 315-328, art. 688), cu modificările ulterioare, Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se aprobă Programul de suport pentru autoritățile publice locale „Tineret 360” (în continuare - *Program*), conform anexei.
2. Se desemnează Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret în calitate de autoritate responsabilă de implementarea Programului.
3. Ministerul Educației și Cercetării va monitoriza procesul de implementare a Programului și va prezenta anual, până la data de 15 februarie a anului următor celui de referință, raportul de progres.
4. Finanțarea Programului se va efectua din contul și în limitele alocațiilor stabilite în bugetul de stat, precum și din alte surse neinterzise de lege.
5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Educației și Cercetării.
6. Prezenta hotărâre intră în vigoare la 1 ianuarie 2027.

Prim-ministru

Alexandru MUNTEANU

Contrasemnează:

Ministrul educației
și cercetării

Dan PERCIUN

PROGRAMUL DE SUPT PENTRU AUTORITĂȚILE PUBLICE LOCALE „TINERET 360”

Capitol I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Programul de suport pentru autoritățile publice locale „Tineret 360” (în continuare - *Program*) are drept scop diversificarea ofertei de suport tehnic, metodologic și financiar destinat autorităților administrației publice locale în planificarea și implementarea politicilor și programelor locale de tineret.

2. Prezentul Program reglementează obiectivele, principiile, domeniile de aplicare, responsabilitățile instituțiilor implicate, sursele de finanțare, mecanismele de implementare, finanțare, monitorizare și evaluare a acestuia.

3. Programul este destinat autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, care întrunesc criteriile de eligibilitate și sunt selectate în conformitate cu procedurile stabilite de prezentul Program.

4. Implementarea Programului se fundamentează pe principiul:

4.1. stimulării participării semnificative a tinerilor în procesele decizionale;

4.2. promovării unei abordări transversale a politicilor de tineret în cadrul sistemului de politici publice locale;

4.3. asigurării colaborării interinstituționale și a dialogul structurat cu tinerii;

4.4. transparenței și responsabilității în utilizarea finanțelor publice.

5. În sensul prezentului Program se utilizează noțiunile definite în Legea nr.215/2016 cu privire la tineret, precum și următoarele definiții:

acord de parteneriat - act încheiat între autoritatea administrației publice centrală de specialitate și autoritatea administrației publice locale prin care se confirmă statutul de localitate-program și se stabilesc drepturile, obligațiile și angajamentele părților;

bugetare participativă pentru tineret - mecanism instituționalizat de consultare și decizie publică, prin care autoritatea administrației publice locale alocă anual o cotă determinată din bugetul său, în vederea implicării tinerilor în identificarea priorităților, elaborarea propunerilor de proiecte, evaluarea, selecția și monitorizarea acestora;

etichetă „localitate prietenoasă tinerilor” – statut acordat localităților program care conferă recunoașterea investițiilor și politicilor publice orientate spre asigurarea unui mediu favorabil dezvoltării tinerilor prin servicii de calitate, infrastructură accesibilă și participarea activă a acestora la procesul decizional;

fond pentru tineri - volumul mijloacelor financiare alocate de autoritatea administrației publice locale, inclusiv cele provenite de la bugetul de stat prin intermediul prezentului Program, alocate pentru bugetarea participativă pentru tineret;

localitate program - autoritate a administrației publice locale selectată în baza criteriilor și proceselor stabilite de prezentul Program;

mechanism de evaluare a impactului asupra tinerilor (youth check) - mecanism instituționalizat de analiză, consultare și comunicare cu tinerii, aplicat în procesul de elaborare, avizare și adoptare a politicilor publice, actelor normative și programelor locale, prin care se evaluează în mod sistematic efectele potențiale ale acestora asupra tinerilor;

punct focal de tineret - persoană, unitatea structurală sau instituție desemnată responsabilă de asigurarea integrării sistematice a perspectivei de tineret în procesul de elaborare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor, programelor și serviciilor de tineret.

6. Prezentul Program este elaborat în conformitate cu prevederile Legii nr. 215/2016 cu privire la tineret și cu respectarea prevederilor Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, corelat cu obiectivele Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” și ale Strategiei de dezvoltare a sectorului de tineret „Tineret 2030”.

7. Perioada de implementare a Programului este 2027-2032, compartimentată în două cicluri de implementare a câte trei ani fiecare.

8. Perioada de implementare, precum și numărul localităților program pot fi extinse cu condiția alocării resurselor financiare suplimentare necesare implementării.

9. Toate informațiile cu privire la Program constituie informații de interes public și se comunică tuturor părților interesate de către autoritățile și instituțiile responsabile de implementare.

Capitol II.

MISIUNEA, OBIECTIVELE ȘI DOMENIILE DE INTERVENȚIE

10. Misiunea Programului constă în consolidarea unui ecosistem local sustenabil de politici de tineret prin dezvoltarea capacităților instituționale ale autorităților administrației publice locale, asigurarea participării tinerilor în procesele decizionale și integrarea perspectivei de tineret în guvernarea publică locală.

11. Obiectivul general al Programului constă în îmbunătățirea calității și eficienței politicilor publice locale de tineret prin consolidarea capacității administrative a autorităților administrației publice locale, stimularea participării tinerilor și dezvoltarea serviciilor, programelor și mecanisme instituționale incluzive, bazate pe date și orientate spre nevoile reale ale tinerilor.

12. Implementarea componentelor Programului contribuie la atingerea următoarelor obiective specifice:

12.1. consolidarea capacității instituționale ale autorităților administrației publice locale în managementul politicilor de tineret bazate pe dovezi și alinate documentelor de planificare strategică națională;

12.2. instituționalizarea guvernănei participative (youth check) prin aplicarea mecanismelor de dialog structurat și co-creare a politicilor publice cu impact asupra tinerilor;

12.3. facilitarea elaborării și implementării politicilor și programelor publice fundamentate pe date și pe participarea activă a tinerilor, inclusiv prin mecanisme de co-creare și dialog structurat;

12.4. oferirea suportului tehnic, metodologic și analitic autorităților administrației publice locale pentru asigurarea coerenței între strategiile locale de dezvoltare în domeniul tineretului și nevoile reale ale tinerilor din comunitate;

12.5. asigurarea resurselor logistice, metodologice și financiare necesare funcționării structurilor de tineret ca parte a mecanismului de evaluare a impactului asupra tinerilor;

12.6. eficientizarea sistemului de monitorizare și finanțare a sectorului de tineret prin digitizarea indicatorilor de performanță și diversificarea mecanismelor de bugetare a programelor locale;

12.7. creșterea progresivă și sustenabilă a finanțării domeniului tineretului la nivel local, precum și diversificarea surselor de finanțare pentru programe, servicii și inițiative destinate tinerilor;

12.8. facilitarea mobilității, schimbului de experiență și transferului de bune practici între autoritățile administrației publice locale.

13. Programul este structurat pe următoarele domenii de intervenție:

13.1. *competitivitate și performanță la nivel local* - stimularea autorităților administrației publice locale prin instituirea unui mecanism de evaluare bazată pe angajament instituțional și indicatori de performanță, în scopul impulsivării investițiilor în sectorul de tineret;

13.2. *guvernăntă și capacitate instituțională* - consolidarea proceselor de elaborare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor de tineret la nivel local, prin prisma necesităților și intereselor tinerilor din comunitate;

13.3. *participare și implicare civică a tinerilor* - instituționalizarea mecanismelor de co-creare și consultare a tinerilor domeniile cu impact asupra acestora;

13.4. *creștere și sustenabilitate financiară*- diversificarea mecanismelor de finanțare, inclusiv prin implementarea bugetării participative și creșterea progresivă anuală a alocațiilor bugetare;

13.5. *comunități locale de practicieni în lucru de tineret* - dezvoltarea competențelor profesionale și promovarea instrumentarului de lucru cu tinerii al specialiștilor din cadrul autorităților și instituțiilor publice care interacționează cu tinerii;

13.6. *politici de tineret bazate pe date* - colectarea, sistematizarea și analiza datelor privind situația tinerilor pentru fundamentarea deciziilor administrative și intervențiilor în domeniul tineretului.

Capitol III.

STRUCTURA, ETAPELE DE IMPLEMENTARE ȘI COMPONENTELE PROGRAMULUI

14. Programul reprezintă un instrument integrat de politici publice, structurat pe componente funcționale interdependente, menit să asigure implementarea unitară a acțiunilor și atingerea indicatorilor de rezultat stabiliți.

15. Localitățile program sunt selectate pentru o perioadă de trei ani, corespunzătoare unei etape de implementare. Numărul localităților program poate fi extins sau redus anual, în funcție de alocațiilor bugetare aprobate, cu respectarea ciclului de implementare inițiat.

16. Selectarea localităților-program se realizează de către Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret (în continuare - *Agenția Națională pentru Tineret*), prin concurs public, în baza criteriilor prevăzute de prezentul Program.

17. Programul se implementează în mod integral în toate localitățile program, fiind interzisă divizarea activităților sau implementarea parțială a componentelor acestuia.

18. După finalizarea unui ciclu de implementare, autoritățile administrației publice locale pot accesa asistență tehnică și metodologică continuă furnizată de Agenția Națională pentru Tineret, precum și în cadrul comunităților de practicieni.

Secțiunea 1.

Indicele localităților prietenoase tinerilor

19. Indicele localităților prietenoase tinerilor (în continuare - *Indice*) reprezintă un instrument de evaluare, monitorizare și analiză comparativă anuală a nivelului de dezvoltare a localităților-program, prin raportare la calitatea infrastructurii, a serviciilor și a oportunităților oferite tinerilor la nivel local.

20. Agenția Națională pentru Tineret elaborează și publică anual Indicele, până la data de 1 martie pe pagina electronică oficială și promovează prin sursele de informare în masă.

21. Metodologia de elaborare a Indicelui (în continuare Metodologia) se aprobă prin ordinul Ministrului educației și cercetării.

22. Metodologia cuprinde, dar nu se limitează, la următorii indicatori de bază:

22.1. *educație* - accesul la educația formală și non-formală, gradul de dotare a infrastructurii educaționale și rata de participare a tinerilor la programe de dezvoltare a competențelor;

22.2. *cultură și sport* - gradul de disponibilitate și accesibilitate a infrastructurii sportive, culturale și de agrement, precum și diversitatea programelor și activităților tematice implementate pentru tineri la nivel local;

22.3. *servicii și oportunități de tineret* - calitatea politicilor publice locale în domeniului tineret, existența și accesibilitatea rețelei centrelor de tineret, gradul de profesionalizare a lucrătorilor de tineret, precum și diversitatea programelor adaptate necesităților tinerilor;

22.4. *servicii de sănătate prietenoase tinerilor* - existența, accesibilitatea și confidențialitatea serviciilor medicale și de suport adaptate particularităților de vârstă;

22.5. *oportunități economice* - accesul pe piața muncii, programe de stagiu, antreprenariat și inițiative de dezvoltare economică locală;

22.6. *locuințe accesibile pentru tineri* - măsuri locale de sprijin pentru facilitarea accesului tinerilor la locuințe, inclusiv la programe de locuințe sociale sau subvenții;

22.7. *bunăstarea tinerilor* - măsuri de protecție a sănătății fizice și mentale, gradul de incluziune socială a grupurilor vulnerabile, precum și nivelul de satisfacție privind calitatea vieții tinerilor în comunitate;

22.8. *finanțare sustenabilă* - volumul și eficiența utilizării resurselor financiare alocate sectorul de tineret la nivel local, inclusiv existența mecanismelor de finanțare participativă.

23. Localitățile program care se clasează pe primele trei poziții în clasamentul Indicelui beneficiază de următoarele măsuri de stimulare:

23.1. *stimulente instituționale* - acces prioritar la pilotarea programelor guvernamentale de tineret, precum și includerea în rețele naționale și internaționale de bune practici în domeniul tineretului;

23.2. *stimulente de vizibilitate* - acordarea dreptului de utilizare a etichetei „localitate prietenoasă tinerilor” în scopuri de promovare instituțională și includerea prioritara în campaniile de informare desfășurate la nivel național;

23.3. *stimulente pentru cooperare* - facilitarea schimburilor de experiență și a vizitelor de studiu pentru multiplicarea bunelor practici etc.

23.4. *stimulente financiare* - acordarea de subvenții de la bugetul de stat destinate finanțării proiectelor de tineret, în funcție de punctajul obținut în clasamentul Indicelui.

24. Eticheta „localitate prietenoasă tinerilor” constituie un statut acordat localităților-program care asigură un cadru integrat de politici publice, servicii și infrastructură, orientat spre garantarea participării tinerilor la procesele decizionale și crearea premiselor de dezvoltare multidimensională a acestora la nivel local.

25. Dreptul de utilizare a eticheta „localitate prietenoasă tinerilor” este valabil pe parcursul unui an calendaristic, până la publicarea noului Indice.

26. Rezultatele Indicelui constituie situația de referință obligatorie pentru toate componentele Programului și pentru planificarea activităților autorităților locale, servind drept bază în adaptarea intervențiilor conform necesităților identificate.

Secțiunea 2.

Analiza impactului asupra tinerilor

27. Analiza impactului asupra tinerilor reprezintă instrumentul de evaluare a efectelor directe și indirecte ale proiectelor de acte normative și documentelor de politici publice asupra tinerilor, aplicat pe tot parcursul ciclului decizional la nivel local.

28. Analiza impactului asupra tinerilor urmărește:

28.1. integrarea perspectivei de tineret în procesul de planificare strategică a autorităților administrației publice locale;

28.2. asigurarea participării semnificative a tinerilor în procesul de luare a deciziilor;

28.3. prevenirea sau atenuarea eventualelor efecte negative ale intervențiilor publice asupra tinerilor.

29. Instituirea mecanismelor de analiză a impactului asupra tinerilor ca parte integrantă a sistemului local de planificare și implementare a politicilor de tineret, constituie o condiție obligatorie pentru obținerea și menținerea statutului de localitate program.

30. Instituționalizarea mecanismelor de analiză a impactului asupra tinerilor se realizează prin acte administrative emise de autoritățile administrației publice locale, care stabilesc cadrul procedural, responsabilitățile instituționale și instrumentele de evaluare utilizate.

31. În procesul de analiză a impactului asupra tinerilor, localitățile program vor implica, fără a se limita la, următoarele structuri de participare:

31.1. consiliile locale ale tinerilor;

31.2. consiliile școlare și regionale ale elevilor;

31.3. comisiile consultative locale în domeniul tineretului;

31.4. organizațiile necomerciale de tineret și alți actori relevanți;

31.5. structurile de auto-guvernare studentescă;

31.6. laboratoare de co-creare și inovare socială cu participarea tinerilor.

32. Agenția Națională pentru Tineret acordă asistență metodologică și informațională localităților program, în vederea instituirii și asigurării în procesul de instituire, asigurarea funcționalității structurilor de participare, precum și facilitarea implicării acestora în procesul decizional, în limita alocațiilor aprobate, prin:

- 32.1. consolidarea capacităților profesionale ale funcționarilor din cadrul autorităților administrației publice locale;
- 32.2. acordarea asistenței metodologice și a mentoratului în procesele elaborare participativă, coordonare și consultare a politicilor publice;
- 32.3. elaborarea și diseminarea ghidurilor și a instrumentelor standardizate de evaluare;
- 32.4. facilitarea schimbului de bune practici și organizarea vizitelor de studiu între localitățile program;
33. Localitățile program asigură integrarea indicatorilor de performanță privind perspectiva de tineret în procesul de elaborare a actelor normative și a documentelor de planificare strategică la nivel local.

Secțiunea 3.

Fondul pentru tineri

34. Fondul pentru tineri reprezintă instrumentul de suport financiar de la bugetul de stat către bugetele autorităților administrației publice locale beneficiare, destinat diversificării surselor de finanțare și suplimentării alocațiilor pentru sectorul de tineret.
35. Accesul la resursele Fondului pentru tineri este condiționat de instituirea și funcționarea mecanismelor de analiză a impactului asupra tinerilor, precum și de corelarea intervențiilor propuse cu prioritățile identificate în sondajele realizate în rândul tinerilor la nivel local.
36. Mijloacele financiare sunt alocate în scopul creșterii progresive a cheltuielilor locale pentru tineret și se utilizează exclusiv în cadrul proceselor de bugetare participativă, asigurând implicarea directă a tinerilor în identificarea, prioritizarea și selecție a intervențiilor.
37. Alocarea resurselor financiare din bugetul de stat către se efectuează anual, cu respectarea următoarelor plafoane:
- 37.1. quantumul transferat nu poate depăși 20% din valoarea bugetului local aprobat și executat pentru domeniul tineret în anul bugetar precedent;
- 37.2. plafonul maxim alocat per localitate beneficiară este de 100,0 mii lei anual.
38. Mecanismul de gestionare a resurselor Fondului pentru tineri de către autoritățile administrației publice locale presupune parcurgerea următoarelor etape:
- 38.1. planificarea resurselor în bugetele locale sub formă de transferuri cu destinație specială și aprobarea acestora prin decizia consiliului local;
- 38.2. constituirea, prin act administrativ, a grupurilor de lucru mixte, cu participarea obligatorie a reprezentanților tinerilor, pentru coordonarea procesului de bugetare participativă și validarea propunerilor de finanțare;
- 38.3. executarea cheltuielilor, în baza priorităților selectate de tineri și aprobate prin act administrativ al autorității locale.
39. Autoritățile administrației publice locale asigură transparența, accesibilitatea și caracterul inclusiv al procesului de bugetare participativă prin:
- 39.1 diseminarea publică a informațiilor privind oportunitățile de finanțare și criteriile de eligibilitate;
- 39.2. garantarea accesului egal pentru toate categoriile de tineri, inclusiv pentru cei din grupuri subreprezentate sau vulnerabile.
40. Utilizarea resurselor financiare și raportarea indicatorilor de performanță se efectuează în conformitate cu prevederile prezentului Program și cu cadrul normativ privind gestionarea finanțelor publice.
41. Agenția Națională pentru Tineret monitorizează utilizarea mijloacelor financiare și poate suspenda finanțarea în cazul constatării nerespectării criteriilor de transparență, participare sau a destinației fondurilor alocate.

Secțiunea 4.

Dezvoltarea profesională a resurselor umane

42. Dezvoltarea profesională a resurselor umane vizează consolidarea competențelor profesionale ale funcționarilor publici și ale specialiștilor cu atribuții în domeniul tineret din cadrul autorităților administrației publice locale, în vederea asigurării unei implementări eficiente, coerente și sustenabile a politicilor de tineret.

43. Dezvoltarea profesională a resurselor umane se realizează în baza unui Plan-cadru anual de formare, elaborat și implementat de Agenția Națională pentru Tineret, în urma evaluării periodice a necesităților de instruire identificate la nivel local.

44. Planul-cadru de formare se aprobă anual, până la data de 15 decembrie, pentru anul următor, și poate fi actualizat pe parcursul anului în funcție de prioritățile identificate ulterior, de dinamica necesităților de dezvoltare, precum și de prevederile documentelor de politici naționale și locale.

45. Agenția Națională pentru Tineret desfășoară și finanțează, limita alocațiilor bugetare aprobate, următoarele tipuri de activități:

- 45.1. cursuri de instruire și perfecționare profesională în domeniul politicilor publice;
- 45.2. programe de formare continuă, a fi inclusiv prin module de învățare la distanță;
- 45.3. servicii de mentorat, coaching și asistență metodologică în implementarea instrumentelor de analiză a impactului;
- 45.4. schimburi de experiență, vizite de studiu și programe de mobilitate profesională;
- 45.5. ateliere practice, laboratoare de inovare și sesiuni de învățare de la egal la egal;
- 45.6. facilitarea participării la rețele profesionale și comunități de practică pentru schimbul de experiență și diseminarea bunelor practici în administrația publică locală.

46. Selecția participanților pentru componenta de dezvoltare profesională se realizează de către Agenția Națională pentru Tineret în mod transparent, în baza următoarelor criterii :

- 46.1. exercitarea unei funcții în cadrul autorității administrației publice locale, cu atribuții directe în domeniul tineretului, confirmate prin fișa postului;
- 46.2. desemnarea oficială a participantului prin act administrativ de către autoritatea administrației publice locale;
- 46.3. asumarea, prin declarație pe propria răspundere, a participării integrale la activitățile de formare;
- 46.5. asumarea angajamentului de a activa în cadrul autorității administrației publice locale pentru o perioadă de cel puțin 12 luni ulterioare participării la programul de formare;
- 46.6. asumarea angajamentului de a disemina cunoștințele dobândite în cadrul structurii de profil.

47. În vederea aplicării cunoștințelor în practica administrativă, Agenția acordă asistență tehnică și suport metodologic inclusiv pentru elaborarea documentelor de planificare strategică și operațională, asigurând conformitatea acestora cu indicatorii de performanță stabiliți.

48. Agenția Națională pentru Tineret asigură evaluarea rezultatelor procesului de dezvoltare profesională, inclusiv prin măsurarea nivelului de dobândire a competențelor. Participarea repetată la activitățile de formare este permisă după expirarea unei perioade de cel puțin 12 luni de la participarea anterioară.

49. Agenția Națională pentru Tineret creează și gestionează Registrul beneficiarilor programelor de instruire, în scopul monitorizării parcursului profesional și a sustenabilității investițiilor în dezvoltarea profesională a resurselor umane din cadrul autorităților administrației publice locale.

50. Autoritățile administrației publice locale asigură valorificarea competențelor dobândite de personalul instruit prin:

- 50.1. integrarea metodelor și instrumentelor noi în procesele de planificare locală;
- 50.2. inițierea acțiunilor de îmbunătățire a politicilor și serviciilor pentru tineri;
- 50.3. asigurarea stabilității în funcție a personalului instruit.

51. Monitorizarea implementării prezentei componente a Programului se realizează în baza următorilor indicatori:

51.1. Indicatori de realizare:

- 51.1.1. numărul de funcționari publici și specialiști instruiți;
- 51.1.2. numărul de activități de formare organizate;
- 51.1.3. numărul de ore de instruire livrate;

51.2. Indicatori de rezultat:

- 51.2.1. ponderea participanților care au finalizat programele de instruire;
- 51.2.2. nivelul de satisfacție al beneficiarilor privind calitatea activităților de formare;

51. Indicatorii de performanță sunt detaliați metodologic și integrați în sistemul de monitorizare și raportare al Programului.

Secțiunea 5.

Politici publice bazate pe date

53. Prezenta componentă stabilește cadrul metodologic și instituțional pentru monitorizarea evoluției sectorului de tineret, având ca obiectiv eficientizarea intervențiilor publice prin transformarea datelor primare în dovezi necesare procesului decizional.

54. Ministerul Educației și Cercetării asigură monitorizarea situației tinerilor la nivelul localităților- program prin intermediul unui mecanism integrat de colectare și analiză a datelor, în scopul fundamentării politicilor publice pe dovezi și analize empirice.

55. Colectarea, validarea și prelucrarea datelor se efectuează în conformitate cu o metodologie aprobată de Ministerul Educației și Cercetării.

56. Ministerul Educației și Cercetării revizuieste periodic metodologia pentru a asigura adaptarea indicatorilor la evoluțiile sectoriale, la bunele practici internaționale și la necesitățile de ajustare a politicilor publice în domeniul tineretului.

56. Datele colectate și procesate prin intermediul mecanismului integrat sunt utilizate pentru:

56.1. fundamentarea, monitorizarea și evaluarea impactului politicilor de tineret la nivel național și local;

56.2. elaborarea rapoartelor analitice periodice privind situația tinerilor în localitățile program;

56.3. alimentarea componentelor analitice ale Programului, inclusiv pentru calcularea Indicelui localităților prietenoase tinerilor;

56.4. identificarea tendințelor, riscurilor și a oportunităților de dezvoltare a politicilor publice locale;

56.5. sprijinirea procesului decizional al autorităților administrației publice prin furnizarea de date comparative.

57. Ministerul Educației și Cercetării asigură accesul autorităților administrației publice locale la date agregate și la analizele comparative rezultate, în scopul facilitării planificării strategice a procesului de bugetare bazat pe performanță la nivel local.

58. Colectarea și prelucrarea datelor se realizează cu respectarea strictă a cadrului normativ privind protecția datelor cu caracter personal, asigurând armonizarea informațiilor în cadrul rapoartelor publice.

Secțiunea 6.

Comunitatea de practicieni în lucru de tineret

59. Comunitatea de practicieni în lucru de tineret (în continuare - *Comunitatea de practicieni*) reprezintă cadrul colaborativ de profesionalizare ce reunește specialiști, lucrători de tineret, funcționari publici, cadre didactice, reprezentanți ai organizațiilor societății civile și alți actori relevanți implicați în dezvoltarea și furnizarea serviciilor pentru tineri.

60. Comunitatea de practicieni servește drept instrument de consolidare a ecosistemului lucrului de tineret, facilitând schimbul sistematic de cunoștințe, experiențe, metode și bune practici la nivel local și național.

61. Dezvoltarea și consolidarea Comunității de practicieni are ca scop creșterea calității și relevanței serviciilor destinate tinerilor, prin realizarea următoarelor obiective:

61.1. profesionalizarea și recunoașterea statutului lucrului de tineret ca domeniu distinct de intervenție, inclusiv prin utilizarea instrumentelor de standardizare și certificare a competențelor;

61.2. integrarea transversală a metodelor de educație non-formală și a abordărilor participative în activitatea entităților care interacționează cu tinerii;

61.3. dezvoltarea infrastructurii de învățare de la egal la egal și schimb profesional, prin intermediul rețelelor și al platformelor colaborative;

61.4. îmbunătățirea accesului tinerilor la servicii de calitate prin diversificarea și inovarea intervențiilor locale, în conformitate cu strategiile europene în domeniu.

62. Obiectivele prezentei componente asigură alinierea la politicile și recomandările Uniunii Europene prin consolidarea calității și dezvoltarea unei abordări sistemice a lucrului de tineret.

63. Agenția Națională pentru Tineret, în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării, în limitele prezentei componente, asigură:

63.1. implementarea programelor de formare inițială și continuă, precum și instituirea sistemului de validare a competențelor în lucrul de tineret, bazate pe standarde de calitate;

63.2. dezvoltarea mecanismelor de mentorat și coaching;

63.3. dezvoltarea și gestionarea unei platforme, inclusiv digitale, destinate Comunității, în vederea facilitării interacțiunii profesionale;

63.4. organizarea evenimentelor profesionale, conferințelor și atelierelor tematice;

63.5. facilitarea schimburilor de experiență și a programelor de mobilitate profesională a nivel național și internațional.

64. Agenția Națională pentru Tineret realizează cartografierea serviciilor, programelor și oportunităților tinerilor la nivel local, creează și gestionează Registrul național al practicienilor în lucrul de tineret, actualizat periodic pe durata implementării Programului.

65. Agenția Națională pentru Tineret efectuează anual analiza necesităților de dezvoltare a competențelor în domeniu, rezultatele acesteia servind drept bază pentru fundamentarea Planului-cadru de formare profesională.

66. Activitățile din cadrul prezentei componente se implementează în baza unui plan anual de acțiuni, elaborat pe criterii de impact și eficiență, aprobat de Agenția Națională pentru Tineret până la data de 15 noiembrie a anului precedent celui de gestiune.

Capitolul V.

SELECȚIA LOCALITĂȚILOR PROGRAM

Secțiunea 1. Scopul și principiile procesului de selecție

67. Procesul de selecție a localităților program se realizează în scopul identificării autorităților administrației publice locale care demonstrează angajament instituțional, capacitate administrativă și potențial de dezvoltare și implementarea politicilor de tineret.

68. Procesul de selecție se fundamentează pe următoarele principii:

68.1. transparență și acces egal ;

68.2. obiectivitate și imparțialitate;

68.3. aliniere strategică ;

68.4. echitate teritorială;

68.5. eficiență și orientare spre rezultate;

68.6. sustenabilitate și inovare.

69. Selecția localităților program se realizează prin concurs, în baza unui apel public lansat de către Agenția Națională pentru Tineret, care stabilește, în mod obligatoriu:

69.1. condițiile de participare și criteriile de eligibilitate;

69.2. metodologia de evaluare a dosarelor;

69.3. conținutul dosarului de aplicare;

69.4. modalitatea de depunere a dosarului;

69.4. calendarul de desfășurare a concursului;

69.6. procedura de comunicare a rezultatelor.

70. Evaluarea dosarelor de participare se efectuează în baza următoarelor criterii:

70.1. gradul de dezvoltare a politicilor, serviciilor și infrastructurii destinate tinerilor la nivel local;

70.2. nivelul de participare și implicare activă a tinerilor în procesele decizionale locale și consultative locale;

70.3. capacitatea instituțională, administrativă și financiară, inclusiv istoricul execuției bugetare pentru tineret a autorității administrației publice locale;

70.4. calitatea parteneriatelor intersectoriale și nivelul de cooperare cu sectorul asociativ de tineret;

70.5. impactul social scontat și viabilitatea mecanismelor de sustenabilitate a acțiunilor post-implementare.

71. Evaluarea aplicațiilor este asigurată de o Comisie de evaluare (în continuare - *Comisia*), instituită prin ordinul Agenției Naționale pentru Tineret, în componența căreia sunt incluși reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, ai sectorului asociativ de tineret, desemnați în conformitate cu procedurile interne ale structurilor respective.

72. Rezultatele concursului și lista localităților selectate se aprobă prin ordinul Agenției Naționale pentru Tineret și se publică pe pagina web oficială a acesteia, în termen de 3 zile lucrătoare de la emiterea actului.

73. Pentru asigurarea echilibrului teritorial, Agenția Națională pentru Tineret poate aplica mecanisme de repartizare regională sau poate stabili categorii distincte de localități (municipii, orașe, sate/comune), în funcție de numărul populației, nivel de dezvoltare socio-economică sau alte criterii specifice prevăzute în apelul public.

Secțiunea 2.

Criterii de eligibilitate și procedura de selecție a localităților

74. Pentru a aplica la Program, autoritățile administrației publice locale trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele criterii de eligibilitate:

74.1. asumarea implementării Programului pentru o perioadă de 3 ani consecutivi, prin angajament formal;

74.2. demonstrează capacitate minimă de implementare, inclusiv disponibilitatea resurselor umane și instituționale necesare;

74.3. asigură planificarea și alocarea în bugetul local a mijloacelor financiare destinate domeniului tineret, în cuantum de cel puțin 30,0 mii lei anual, cu o creștere progresivă de cel puțin 10% anual față de exercițiul bugetar precedent;

74.4. are o populație de cel puțin 300 de tineri cu vârsta cuprinsă între 14 și 35 de ani, cu domiciliul sau reședința pe teritoriul acesteia;

74.5. desemnarea, prin act administrativ, a unui punct focal de tineret.

75. Procedura de selecție a localităților program se desfășoară conform următoarelor etape:

75.1. publicarea apelului de participare și a calendarului de desfășurare;

75.2. acordarea asistenței metodologice potențialilor aplicanți;

75.3. depunerea dosarelor de candidatură;

75.4. verificarea conformității administrative și a eligibilității solicitanților;

75.5. evaluarea calitativă a dosarelor de candidatură de către Comisia de selecție;

75.6. aprobarea și publicarea listei beneficiarilor selectați;

75.7. încheierea acordurilor de parteneriat.

76. Rezoluțiunea acordului de parteneriat, care atrage după sine pierderea statutului de localitate program poate interveni în următoarele situații:

76.1. neîndeplinirea repetată și nejustificată a angajamentelor asumate prin acordul de parteneriat;

76.2. utilizarea neconformă a resurselor financiare alocate sau nerespectarea destinației acestora;

76.3. furnizarea cu bună știință de date eronate sau incomplete sau falsificate în procesul de raportare.

77. Procedura de retragere a statutului de localitate program se desfășoară conform următoarelor etape:

77.1. notificarea oficială a autorității administrației publice locale beneficiare privind deficiențele constatate;

77.2. acordarea unui termen de remediere a deficiențelor, care nu va depăși 30 de zile de la data recepționării notificării;

77.3. analiza măsurilor de remediere întreprinse și adoptarea deciziei finale de menținere sau retragere a statutului acordat. aprobată prin ordinul Agenției Naționale pentru Tineret.

Secțiunea 3.

Comunicarea rezultatelor și încheierea acordurilor de parteneriat

78. Rezultatele procesului de evaluare se aduc la cunoștință publică, prin publicarea clasamentului final al localităților, cu indicarea punctajului obținut pentru fiecare criteriu de evaluare, pe pagina electronică oficială a Agenției Naționale pentru Tineret.

79. Publicarea rezultatelor se efectuează în termen de maximum 3 zile lucrătoare de la data semnării procesului-verbal final de către Comisia de evaluare.

80. Agenția Națională pentru Tineret și autoritățile administrației publice locale selectate încheie acordul de parteneriat în cel mult 45 de zile de la publicarea rezultatelor.

81. Acordul de parteneriat constituie cadrul juridic și operațional obligatoriu pentru implementarea Programului și cuprinde, în mod imperativ, clauze referitoare la:

81.1 drepturile și obligațiile părților, cu delimitarea clară a responsabilităților administrative;

81.2. indicatorii de performanță măsurabili și termenele stricte de realizare a activităților;

81.3. sursele de finanțare, cuantumul finanțării locale și destinația specifică a resurselor alocate;

81.4. periodicitatea și formatul obligatoriu de raportare;

81.5. clauze de integritate și măsuri de prevenire a utilizării neconforme a fondurilor;

81.6. procedura de soluționare amiabilă a litigiilor și condițiile de reziliere unilaterală în caz de neîndeplinire a obligațiilor.

Capitolul VI.

IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI RAPORTAREA

Secțiunea 1. Finanțarea, monitorizarea și raportarea

82. Finanțarea Programului se efectuează din contul și în limitele alocațiilor bugetare aprobate anual în acest scop în bugetul Ministerului Educației și Cercetării.

83. Finanțarea componentei Fondul pentru tineri se efectuează de la bugetul de stat prin intermediul transferurilor cu destinație specială către autoritățile administrației publice locale beneficiare, în conformitate cu cadrul normativ în vigoare, în baza propunerilor Ministerului Educației și Cercetării.

84. Colectarea și analiza solicitărilor de finanțare, estimarea volumului de resurse financiare necesare se realizează de către Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru Tineret.

85. Agenția Națională pentru Tineret monitorizează utilizarea mijloacelor financiare alocate, asigurând respectarea cadrului normativ privind cheltuielile eligibile și destinația fondurilor prevăzute de Program.

86. Autoritățile administrației publice locale beneficiare au obligația de a prezenta Agenției Naționale pentru Tineret rapoarte anuale privind utilizarea mijloacelor financiare alocate, conform formularelor tipizate aprobate de către Agenție.

87. Agenția Națională pentru Tineret elaborează și prezintă Ministerului Educației și Cercetării anual, până la data de 20 februarie, raportul consolidat de progres privind implementarea Programului pentru anul precedent.

88. În cazul nerespectării condițiilor stabilite de prezentul Program sau al utilizării mijloacelor financiare contrar destinației, autoritatea administrației publice locale este obligată să ramburseze integral sumele utilizate neconform la bugetul de stat.

Secțiunea a 2-a

Implementarea și coordonarea Programului

89. Implementarea prezentului Program se realizează de către Agenția Națională pentru Tineret.

90. Coordonarea prezentului Program se realizează de către Ministerul Educației și Cercetării.

91. Responsabilitățile părților sunt prezentate după cum urmează:

91.1. Ministerul Educației și Cercetării:

91.1.1. asigură cadrul normativ necesar implementării și dezvoltării Programului;

91.1.2. monitorizează implementarea Programului la nivel național în baza indicatorilor de rezultat setați;

91.1.3. prezintă Ministerului Finanțelor lista autorităților administrației publice locale beneficiare și cuantumul transferurilor cu destinație specială, în termenele stabilite pentru elaborarea sau modificarea Legii bugetului de stat;

91.1.4. asigură dialogul interinstituțional cu alte autorități ale administrației publice centrale pentru integrarea priorităților de tineret în politicile sectoriale.

91.2. Agenția Națională pentru Tineret:

91.2.1. organizează și desfășoară procedura de selecție a autorităților administrației publice locale;

91.2.2. acordă suport metodologic și asistență tehnică autorităților administrației publice locale în procesul de elaborare a dosarelor de candidatură, precum și în planificarea strategică și operațională a intervențiilor locale;

91.2.3. încheie acordurile de parteneriat cu autoritățile administrației publice locale selectate și monitorizează respectarea clauzelor contractuale;

91.2.4. realizează sesiuni de instruire și formare continuă pentru specialiștii în domeniul tineretului și alți actori relevanți;

91.2.5. planifică, aprobă și realizează activitățile de dezvoltare continuă a resurselor umane și de consolidare a comunității practicienilor domeniul tineretului;

91.2.6. gestionează platformele de comunicare și consolidare a comunității de practicieni în domeniul tineretului;

91.2.7. elaborează, publică și promovează Indicele localităților prietenoase tinerilor, ca instrument de evaluare a progresului la nivel local;

91.2.8. recepționează, verifică și consolidează rapoartele narative și financiare transmise de beneficiari.

91.3. Autoritățile administrației publice locale:

91.3.1. asigură implementarea intervențiilor la nivel local în conformitate cu obiectivele Programului;

91.3.2. utilizează resursele financiare alocate prin transferuri cu destinație specială, exclusiv conform destinației, cu respectarea normelor de eficiență și transparență;

91.3.3. desemnează prin act administrativ un responsabil de domeniul tineret;

91.3.4. sprijină constituirea și funcționarea consiliilor locale ale tinerilor, ca structuri reprezentative de participare în procesul decizional;

91.3.5. colectează și prezintă datele statistice privind tinerii, instituțiile și politicile locale, conform metodologiei aprobate;

91.3.6. asigură vizibilitatea Programului la nivel local și promovează oportunitățile oferite tinerilor din comunitate.

Secțiunea a 3-a.

Indicatorii Programului

92. Indicatorii anuali de produs ai prezentului Program sunt următorii:

92.1. majorarea cu cel puțin 15% a bugetului aprobat pentru sectorul de tineret în cel puțin 10 localități program;

92.2. sporirea numărului structurilor participative ale tinerilor funcționale cu cel puțin 10% față de anul precedent;

92.3. valorificarea anuală a resurselor financiare alocate pentru implementarea Programului în proporție de 90%.

92.4. cel puțin 5 politici publice locale noi elaborate și implementate în localitățile program;

93. Indicatorii de produs pot fi revizuiți de către Ministerul Educației și Cercetării, în funcție de volumul resurselor financiare alocate.

94. Indicatorii de rezultat ai prezentului Program sunt următorii:

94.1. sporirea cu 20% a ponderii localităților program care au integrat componenta de tineret în documentele de planificare strategică locală;

94.2. majorarea cu 10% a mediei mijloacelor financiare alocate domeniului de tineret la nivel local;

94.3. implementarea mecanismului de bugetare participativă pentru tineri în toate localitățile program;

94.4. extinderea cu 20% a numărului localităților care aplică mecanismul de evaluare a impactului asupra tinerilor;

94.5. creșterea cu 5% a ponderii localităților în care este încadrat un specialist responsabil de domeniul de tineretului;

94.6. ponderea localităților program care îndeplinesc indicatorii minimi de performanță;

94.7. dublarea volumului mijloacelor financiare alocate per tânăr în localitățile incluse în Program, raportat la valoarea din anul de referință.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea
Programului de suport pentru autoritățile publice locale „Tineret 360”

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de suport pentru autoritățile publice locale „Tineret 360” (în continuare – *Programul*) este elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Elaborarea prezentului proiect de act normativ este determinată de necesitatea consolidării cadrului instituțional și operațional de implementare a politicilor de tineret la nivel local, în contextul unor evoluții demografice și socio-economice care afectează în mod direct participarea și dezvoltarea tinerilor în Republica Moldova.

Proiectul este elaborat în temeiul prevederilor Legii nr. 215/2016 cu privire la tineret (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 315-328, art. 688) cu modificările ulterioare și se înscrie în logica documentelor strategice naționale și internaționale, inclusiv Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, Strategia de dezvoltare a sectorului de tineret „Tineret 2030”.

Totodată, Programul asigură alinierea la prioritățile europene în domeniu, în special la Obiectivul European de Tineret nr. 6 „Moving Rural Youth Forward”, instituit prin Rezoluția Consiliului Uniunii Europene și a reprezentanților guvernelor statelor membre privind Strategia Uniunii Europene pentru tineret 2019-2027, precum și a priorităților stabilite în Viziunea pe termen lung pentru zonele rurale ale UE până în anul 2040, pentru promovarea dezvoltării echilibrate a comunităților și reducerea disparităților teritoriale.

Analiza situației actuale în domeniul tineretului relevă existența unor disfuncționalități sistemice care afectează eficiența intervențiilor Guvernului în teritoriu. Pe de o parte, Republica Moldova se confruntă cu o diminuare constantă a populației tinere, determinată de migrație și de tendințe demografice negative, ceea ce reduce capacitatea de regenerare socială și economică a comunităților locale. Pe de altă parte, capacitatea instituțională a autorităților administrației publice locale de a răspunde acestor provocări este neuniformă și, în multe cazuri, insuficient dezvoltată.

În contextul celor expuse, ținând cont de domeniul specific de activitate, observăm că, dispozițiile indicate în Legea nr.436/2006 prevăd domeniile proprii de activitate pentru autoritățile publice locale, prin care acordă autorităților deliberative competențe de a decide în privința organizării și desfășurării activităților științifice, instructiv-educative, cultural-educative, sportive și de tineret, la nivel raional, precum și să dezvolte de sine stătător politici de tineret în localitățile pe care le administrează.

Totodată, considerăm că actualul cadru normativ conține o reglementare foarte restrânsă în ceea ce privește sectorul de tineret, precum și competențele pe care le au APL în acest sens. Atribuțiile de care dispun APL în ce privește gestionarea și asigurarea calității programelor și politicilor de tineret sunt enumerate într-o manieră generală, iar norma stabilită poartă un caracter general, ceea ce creează condiții pentru a admite interpretări echivoce, care în practică pot avea efect diferit de cel urmărit atunci când legiuitorul a delegat APL competența de a desfășura activități de tineret.

Acest fapt se datorează reorganizării sau lichidării direcțiilor / secțiilor municipale/raionale tineret și sport, și, respectiv, reducerii drastice a numărului de personal responsabil de domeniul tineretului, inclusiv la nivelul I, realizată odată cu descentralizarea administrativă.

Respectiv, funcția de specialist responsabil de elaborarea/implementarea politicilor de tineret se regăsește în alte subdiviziuni ale APL (educație, cultură), fapt ce cauzează cele mai multe impedimente în planificarea acțiunilor și bugetului alocat pentru sectorul de tineret.

Prin urmare constatăm că, abordarea și implementarea politicilor de tineret la nivel local este una dificilă, fapt care denotă numărul mare de impedimente, deficiențe sistemice, lacune și provocări curente ale organelor de specialitate din subordinea UAT, responsabile de domeniul tineretului în exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor sale, în vederea dezvoltării și implementării politicilor și programelor pentru tineri la nivel local.

În consecință, observăm capacități instituționale și umane limitate ale autorităților administrației publice locale de a gestiona în mod adecvat asigurarea calității serviciilor/programelor pentru tineri la nivel local, iar resursele financiare de care dispun autoritățile administrației publice locale pe componenta de tineret nu sunt suficiente și corelate cu competențele și cu atribuțiile prevăzute de lege.

În cazul delegării competențelor proprii domeniul de tineret, autoritățile administrației publice locale, în special cele de nivel I, trebuie să beneficieze, pe cât posibil, de acordarea de sprijin de a adapta acțiunea lor la condițiile locale și de a asigura condițiile instituționale statale pentru a crea un mediu care să reducă probabilitatea comportamentelor riscante și să susțină dezvoltarea armonioasă a tinerilor, oferindu-le susținere și oportunități adecvate de dezvoltare la nivel local.

În acest context, intervenția Guvernului devine necesară pentru a asigura o abordare sistemică, coerentă și orientată spre rezultate, care să permită consolidarea capacităților autorităților locale și crearea unui mediu favorabil participării și dezvoltării tinerilor. Lipsa susținerii respectivelor autorități din partea statului va afecta întregul proces de lucru cu tinerii, precum și condițiile necesare bunei funcționări a instituțiilor statului și prestarea serviciilor de calitate pentru tineri.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În prezent, domeniul tineretului din Republica Moldova se confruntă cu multiple provocări complexe, care afectează atât participarea activă a tinerilor în viața comunităților, cât și eficiența politicilor publice la nivel local și național. Evaluările recente indică existența unor deficiențe structurale și funcționale, dublate de lacune normative care limitează aplicabilitatea coerentă a acțiunilor inițiate de autoritatea publică centrală la nivel teritorial.

Necesitatea inițierii prezentului Program guvernamental este dictată, în primul rând, de un context demografic critic, marcat de o scădere continuă a capitalului uman tânăr. Datele statistice oficiale pentru anul 2025 conturează o realitate îngrijorătoare: segmentul populației tinere (14-34 ani) a cunoscut o contracție de 4,2% în ultimii patru ani, reprezentând în prezent mai puțin de un sfert din totalul populației. Această diminuare constantă a capitalului uman, alimentată de migrația externă, pune o presiune fără precedent pe capacitatea comunităților locale de a se regenera economic și social.

Analizele și exercițiile de cartare a serviciilor la nivel teritorial, efectuate în anul 2025 de către Centrul de Informare și Resurse „ProBono” în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret și co-finanțat din Fondul comun pentru împuternicirea tinerilor și dezvoltarea centrelor de tineret al MEC, SDC și UNFPA Moldova, scot în evidență o arhitectură administrativă marcată de fragilitate.

Deși s-a reușit acoperirea formală a posturilor de specialiști în tineret în aproximativ 70% din localități, această prezență nu se traduce automat în servicii de calitate. Realitatea indică o disfuncționalitate majoră: doar o treime din aceste autorități dețin structuri de participare a tinerilor sau infrastructură dedicată, cum ar fi centrele de tineret. Acest decalaj este resimțit acut în mediul rural, unde locuiește majoritatea tinerilor (58%), dar unde oferta de servicii publice este fragmentată sau, în cele mai multe cazuri, absentă.

Un factor determinant al declinului încrederii în instituțiile publice și al nivelului scăzut de implicare civică a tinerilor îl constituie absența structurilor reprezentative de participare. Această carență este dublată de o insuficiență a resurselor umane și financiare alocate, care limitează sever capacitatea de operare a mecanismelor instituționale la nivel local.

Datele actuale relevă o situație critică: mai puțin de 25% din unitățile administrativ-teritoriale au reușit să mențină active Consiliile Locale ale Tinerilor — singurele platforme capabile să identifice și să articuleze nevoile specifice ale tinerilor. Acest vid de reprezentare se reflectă direct în apatia electorală, rata de participare la scrutinul local de doar 26,3% constituind un semnal cert că politicile actuale sunt percepute ca exerciții formale, ad-hoc și deconectate de aspirațiile reale ale tinerilor.

În absența unor instrumente adecvate de consultare și implicare a tinerilor și a unor resurse previzibile, autoritățile administrației publice locale nu pot genera răspunsuri corelate cu necesitățile tinerilor. Această incapacitate operațională perpetuează percepția de ineficiență a politicilor de tineret, transformând domeniul într-unul marginal în agenda locală și descurajând orice formă de voluntariat sau implicare comunitară din partea tinerilor.

O altă lacună normativă identificată este planificarea fragmentată a politicilor locale în domeniu. Eficiența intervențiilor publice este subminată de un cadru legislativ permisiv și incomplet. În absența unor standarde minime de calitate și a unor indicatori de performanță riguroși, politicile de tineret sunt aplicate neuniform pe întreg teritoriul țării.

Mai mult, lipsa unor atribuții funcționale explicite în Legea nr. 436/2006 și absența unor mecanisme de finanțare obligatorii în Legea nr. 215/2016, deși instituie cadrul general de participare, au retrogradat domeniul tineretului într-o zonă de competență pur facultativă, dependentă de resursele reziduale ale bugetelor locale.

În concluzie, situația actuală evidențiază atât necesitatea unui cadru strategic coerent și aplicabil, cât și intervenția normativă și operațională pentru a asigura eficiența politicilor de tineret la nivel local și pentru a crea condiții favorabile pentru participarea activă a tinerilor în viața comunităților.

Actuala situație evidențiază necesitatea trecerii de la un model de intervenție reactiv la unul strategic și predictibil. Intervenția guvernamentală prin prezentul Program este imperativă pentru a stopa fragmentarea politicilor publice și pentru a reduce decalajul tot mai mare dintre obiectivele naționale ale Strategiei „Tineret 2030” și realitățile din teritoriu. Fără o clarificare legislativă a responsabilităților și fără o finanțare bazată pe standarde, exodul tinerilor și apatia civică vor continua să se accelereze, periclitând coeziunea socială pe termen lung.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect de hotărâre are drept scop instituirea Programului de suport, conceput ca un instrument integrat de intervenție în domeniul tineretului, care îmbină acordarea suportului financiar și metodologic cu dezvoltarea capacităților instituționale ale autorităților publice locale, precum și cu implementarea unor mecanisme moderne de guvernare în sectorul de tineret.

Programul este structurat pe mai multe componente complementare, care acționează în mod

sinergic pentru a răspunde problemelor identificate. Astfel, este instituit un mecanism de evaluare a performanței autorităților locale prin intermediul *Indicelui localităților prietenoase tinerilor*, care permite monitorizarea comparativă și stimularea competitivității între unitățile administrativ-teritoriale. Acesta va servi drept bază pentru stabilirea priorităților de finanțare și și stimularea competitivității între unitățile administrativ-teritoriale.

Un element central de noutate este instituționalizarea *mecanismului de analiză a impactului asupra tinerilor* ca element de participare și consultare în mod prioritar și obligatoriu a tinerilor în procesul de elaborare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor publice locale. Acesta garantează integrarea perspectivei beneficiarilor în ciclul politicilor publice locale prin metode participative, precum structurile de reprezentare a tinerilor, laboratoarele de co-creare etc.

Rolul acestui mecanism este de a asigura trecerea de la politici elaborate „pentru tineri” la procese decizionale realizate „împreună cu tinerii”, crescând astfel relevanța și gradul de acceptare a serviciilor publice. Această abordare asigură nu doar transparența actului de guvernare locală, ci și creșterea gradului de adecvare a serviciilor publice destinate tineretului.

Componenta financiară a Programului vizează *Fondul pentru tineri*, prin care se alocă resurse de la bugetul de stat către autoritățile administrației publice locale. Alocările sunt de până la 100 mii lei anual per localitate.

Elementul de noutate constă în condiționarea alocărilor financiare:

- implementarea proceselor de bugetare participativă;
- atingerea indicatorilor de performanță stabiliți prin program;
- colectarea datelor privind impactul politicilor de tineret post-implementare.

Această corelare transformă finanțarea dintr-un proces automat într-un mecanism de responsabilizare a autorităților administrației publice locale. Proiectul prevede asumarea atribuțiilor de colectare, sistematizare, analiză și comunicare a datelor cu privire la situația tinerilor la nivel local prin intermediul unui mecanism gestionat de Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret.

Sistemul va centraliza datele privind situația tinerilor și eficiența intervențiilor locale, facilitând tranziția de la politici reactive la o planificare pro-activă, fundamentată pe evidențe statistice și analize de impact în timp real. Mecanismul nu presupune crearea unui sistem informațional, ci integrarea componentei de cercetare în politicilor publice privind tineretul..

O altă componentă a Programului este *profesionalizarea funcționarilor responsabili de domeniul tineretului* prin mentorat și formare continuă. Componentă dedicată *dezvoltării capitalului uman* susținute *activități de formare continuă, mentorat și schimb de experiență* pentru funcționarii publici responsabili de domeniul tineretului.

În completare, este promovată *crearea unei comunități de practicieni în domeniul lucrului de tineret*, menită să faciliteze cooperarea interinstituțională și schimbul de bune practici în domeniu. Aceasta va reuni specialiști, funcționari publici și reprezentanți ai societății civile, în vederea schimbului de bune practici, transferului de metodologii și consolidării competențelor necesare implementării coerente și eficiente a politicilor de tineret la nivel local și național.

Prin aceste intervenții, Programul introduce elemente de noutate, inclusiv condiționarea finanțării de performanță, instituționalizarea mecanismelor de participare a tinerilor în procesul decizional și utilizarea instrumentelor de analiză și monitorizare pentru fundamentarea politicilor publice în domeniul tineretului.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Programul propus spre aprobare prevede promovarea unei abordări comprehensive și exhaustive în mecanismele de suport acordate autorităților administrației publice locale pentru dezvoltarea și implementarea politicilor și programelor de tineret. În procesul de elaborare a proiectului, urmare a consultărilor publice și ședințele de lucru cu reprezentanții autorităților administrației publice locale în cadrul unor alte programe de suport implementate de Ministerul Educației și Cercetării, a fost definitivată abordarea complexă propusă de Program.

Opțiunea „a nu face nimic” se consideră a fi nepotrivită, pornind de la realitățile demografice și datele cu privire la situația tinerilor în Republica Moldova analizate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul propus va avea un impact pozitiv asupra sectorului public, or acesta prevede investiții în profesionalizarea resurselor umane la nivel local, în speță a funcționarilor publici din cadrul autorităților administrației publice locale, a tinerilor și structurilor de participare a tinerilor, precum și a persoanelor care activează în cadrul instituțiilor care interacționează cu tinerii pentru a dezvolta competențe de lucru cu tinerii.

Suplimentar, prin promovarea politicilor publice locale bazate pe date, intervențiile prevăzute de program contribuie la apropierea politicilor publice de beneficiar și la prioritizarea intervențiilor prin politică publică în bază de necesități reale.

Suplimentar considerăm că programul vine să sporească capacitatea organului central de specialitate de a interveni cu reglementări menite să asigure o politică de tineret eficientă, previzibilă și actuală, să promoveze noi mecanisme de coordonare și monitorizare a standardelor de calitate în dezvoltarea politicilor și furnizarea serviciilor de tineret la nivel teritorial.

Implementarea proiectului va avea următoarele efecte pozitive asupra sectorului public:

- instituirea unui mecanism de suport metodologic și financiar, autoritățile locale vor dispune de instrumente clare pentru planificarea și execuția bugetară dedicată tineretului care contribuie la consolidarea capacităților instituționale ale autorităților locale;
- crearea unui sistem de instruire continuă și mentorat pentru specialiștii de tineret, asigurând o rată de ocupare a funcțiilor dedicate de minim 85% la nivel de raion/municipiu;
- introducerea „Indicelui localităților prietenoase tinerilor” care va permite alocarea resurselor financiare de la bugetul de stat pe criterii de performanță și impact, evitând risipa de fonduri;
- uniformizarea calității activităților de tineret prin implementarea mecanismului de evaluare „Youth Check” și a laboratoarelor de co-creare, reducând disparitățile dintre mediul urban și cel rural;
- sporirea gradului de participare a tinerilor în procesele de guvernare locală prin revitalizarea Consiliilor Locale ale Tinerilor în cel puțin 50% din unitățile administrativ-teritoriale vizate.

Proiectul propus vine să sporească capacitatea organului central de specialitate de a interveni cu reglementări menite să asigure o politică de tineret eficientă, previzibilă și actuală și să promoveze noi mecanisme de coordonare și monitorizare a standardelor de calitate în dezvoltarea politicilor și furnizarea serviciilor de tineret la nivel teritorial.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Pentru finanțarea componentelor programului sunt necesare mijloace financiare după cum urmează:

- Elaborarea anuală a Indicelui localităților prietenoase tinerilor - 250,0 mii lei;

- Implementarea mecanismelor de analiză a impactului asupra tinerilor - 415,0 mii lei;
- Implementarea Fondului pentru tineri - 1 000,0 mii lei;
- Dezvoltarea profesională a resurselor umane - 600,0 mii lei;
- Politici publice bazate pe date - 185,0 mii lei;
- Comunitatea de practicieni în lucru de tineret - 600,0 mii lei.

Costul total al proiectului 3 050,0 mii lei anual, pentru următorii 6 ani de implementare din care implementarea Fondului pentru tineri se finanțează prin transfer cu destinație specială de la bugetul de stat autorităților administrației publice locale, restul componentelor fiind finanțate din bugetul aprobat al Ministerului Educației și Cercetării și Agenției Naționale pentru dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret.

În context, Ministerul Educației și Cercetării a solicitat, la elaborarea Cadrului Bugetar pe Termen Mediu pentru anii 2027-2029, alocarea mijloacelor financiare suplimentare pentru implementarea unui program de suport pentru autoritățile administrației publice locale, mijloc financiare în valoare de 1 500,0 mii lei anual.

Mijloacele financiare în valoare de 1 500,5 insuficiente pentru implementarea programului urmează a fi identificate de la partenerii de dezvoltare al căror portofoliu de programe include componenta de tineret, fie prin redistribuirea mijloacelor financiare alocate Ministerului Educației și Cercetării.

În acest sens, pentru punerea în aplicare a prevederilor prezentului proiect, necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare în volum de 1 500,0 mii lei anual.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu se aplică.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Impactul social constă în consolidarea capacității comunităților locale de a răspunde necesităților și intereselor tinerilor prin dezvoltarea serviciilor, infrastructurii și mecanismelor participative dedicate acestora.

Programul contribuie la creșterea nivelului de implicare civică a tinerilor, îmbunătățirea accesului la oportunități de dezvoltare personală și profesională, precum și la consolidarea coeziunii sociale la nivel local.

Totodată, Programul stimulează dezvoltarea unor politici locale de tineret bazate pe dovezi, creșterea investițiilor în sectorul de tineret și profesionalizarea resurselor umane implicate în lucrul cu tinerii, generând efecte sustenabile asupra calității vieții tinerilor și atractivității localităților pentru generațiile tinere.

4.5. Impactul asupra mediului

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu se aplică.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu se aplică. Proiectul nu vizează transpunerea directă a unor acte ale Uniunii Europene, însă contribuie la crearea cadrului necesar pentru implementarea obiectivelor și principiilor europene în domeniul tineretului, asigurând alinierea politicilor naționale la standardele și bunele practici europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile Legii nr. 239-XVI/2008 privind transparența în procesul decizional, Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, anunțul de intenție privind elaborarea proiectului a fost plasat pe www.particip.gov.md, https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16279.

Proiectul urmează a fi supus consultărilor publice pe platforma particip.gov.md, precum și cu reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale, organizații de tineret și alți actori relevanți.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice, financiare și anticorupție, iar rezultatele acestora vor fi reflectate în versiunea finală a documentului.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul nu necesită modificarea altor acte normative, având ca scop strict stabilirea mecanismului de aplicare a legislației în vigoare. Adoptarea acestuia va asigura cadrul necesar pentru ca autoritățile publice centrale și locale să își exercite eficient atribuțiile prevăzute de Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală și Legea nr. 215/2016 cu privire la tineret.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea prevederilor Programului vor fi întreprinse măsuri instituționale și operaționale de către Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret, inclusiv elaborarea metodologiilor de aplicare, instruirea autorităților administrației publice locale, instituirea mecanismelor de monitorizare și raportare periodică.

Ministru

Dan PERCIUN

[Nr.12/219/26 din 14.05.2026](#)

Cancelaria de Stat

Prin prezenta, Ministerul Educației și Cercetării remite cererea de înregistrare a proiectului de act normativ cu privire la Programul guvernamental „Tineret 360”, pentru a fi prezentat în cadrul ședinței secretarilor generali ai ministerelor.

Nr./ crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului guvernamental „Tineret 360”.
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Educației și Cercetării
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul este elaborat în scopul punerii în aplicare a prevederilor art. 6 alin. (1), alin. (2) și alin. (3); art. 12, alin. (2), lit. b), e), h), j) și l) din Legea nr. 215/2016 cu privire la tineret. Necesitatea promovării prezentului act normativ rezidă în stabilirea unui mecanism de suport metodologic, operațional și financiar pentru autoritățile administrației publice locale în vederea eficientizării procesului de planificare și implementare a politicilor publice și programelor locale de tineret, cu implicarea și participarea tinerilor.
4.	Referință la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului	1. Programul de implementare a strategiei de dezvoltare a sectorului de tineret pentru perioada 2023 - 2026 (HG nr.168/2023); 2. Planul de acțiuni al MEC pentru anul 2026, aprobat prin Ordinul nr.198 din 30.01.2026 (Cap. IX, pct.9.19).
5.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Finanțelor Ministerul Muncii și Protecției Sociale Congresul Autorităților Locale din Moldova
6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor	10 zile lucrătoare
7.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Larisa Macarenco, Tel. contact: (022) 820-866, e-mail: larisa.macarenco@mec.gov.md
8.	Anexe	1. Proiectul Hotărârii Guvernului (12 file); 2. Nota de fundamentare (7 file).
9.	Data și ora depunerii cererii	
10.	Semnătura	

Ministru /semnat electronic/

Dan PERCIUN